

WAARNEMING VAN EEN LEUCISTISCHE GRAUWE KLAUWIER *LANIUS COLLURIO* BIJ WASSENAAR

Record of a leucistic Red-backed Shrike *Lanius collurio* near Wassenaar

A. REMEËUS

(Mededeling van het Meijendel-comité, Nieuwe Serie no. 37)

INLEIDING

Op 24 juli 1976 bezocht ik de duinen bij Wassenaar, ten behoeve van het Meijendel-onderzoek Vogelpopulaties. Ik bevond mij op een door meidoorns geflankeerd pad. Mijn aandacht werd getrokken door een bijna geheel witte vogel, die in de top van een meidoorn neerstreek. De vogel, die spoedig wegvloog, had het postuur van een klauwier *Lanius species*. Bij nader zien bleek het een jonge Grauwe klauwier *Lanius collurio* te zijn, die vergezeld was van een volwassen ♀. De plaats van de waarneming lag op ongeveer 150 meter afstand van de meest nabijgelegen broedplaats.

Later op die zelfde dag werd de klauwier door de heer A. Troost gezien, terwijl het echtpaar R. Kampf de vogel op 25 juli waarnam. Pogingen de vogel te fotograferen mislukten.

WAARNEMING

Ondanks zijn buitengewone schuwheid kon de Klauwier enkele keren goed bekeken worden. De onderzijde was wit, evenals de kop, behoudens de donkere teugel. De bovenzijde en de staart waren isabelkleurig, behoudens enkele crèmekleurige veren aan de stuitzijden. Het verschil in tint tussen de boven- en onderzijde was slechts bij gunstige belichting waarneembaar. De snavel en poten waren zéér donker gekleurd; de kleur van de snavel neigde het meest naar zwart. De bepaling van de kleur van de ogen leverde aanvankelijk problemen op; eerst op 1 augustus kon onder gunstige omstandigheden geconstateerd worden, dat de ogen een donkerrode kleur hadden.

Zoals vermeld was de vogel uitzonderlijk schuw; hij zat geen enkele keer langer dan 30 seconden op één plaats. Af en toe verdween hij uit het gezicht. Ook de volwassen vogel was bijzonder onrustig en alarmeerde voortdurend. Andere jonge klauwieren konden niet ontdekt worden.

Zodra de leucistische klauwier van een zitpost wegvloog, vloog het ♀ er achter aan. Beide vogels bleven echter binnen een gebied met een diameter van ± 200 meter. Na 25 juli werd de volwassen klauwier niet meer gezien.

Het leucistische exemplaar verbleef vrijwel uitsluitend in meidoorns. Het was opvallend, dat de vogel bij het neerstrijken eerst halverwege een struik ging zitten, om vervolgens vanuit die positie rechtstreeks of via een „tussenstap” op klauwierachtige wijze in de top van een meidoorn neer te strijken. Zodra de vogel goed zichtbaar was, werd hij prompt aangevallen door Fitis *Phylloscopus trochilus*, soms 4 exemplaren tegelijk, en Tapuit *Oenanthe oenan-*

the, een adulte vogel, die in de naaste omgeving jongen had. De vogel werd, na het wegvliegen, erg fel en vaak tamelijk langdurig door de Fitissen gevolgd.

De toch al onrustige klauwier werd steeds schuwer. Er trad hierbij een verschuiving op in de keuze van een zitplaats. Vanaf 31 juli werd waargenomen, dat de klauwier alleen de onderste regionen van het meidoornstruweel bezocht; hij leek de toppen angstvallig te mijden. De klauwier werd nog steeds niet geaccepteerd door Tapuit en Fitis.

Ook als de vogel ogenschijnlijk rustig zat, vloog hij soms, na het uiten van de roep, zonder aanwijsbare oorzaak weg. Hij keerde dan echter wel steeds vrij spoedig naar zijn voorkeurplaats, de meidoornhaag, terug, maar bleef nu hoogstens 20 seconden op één plaats zitten.

De leucistische klauwier werd op 7 augustus voor het laatst gezien.

Gaarne dank ik het echtpaar Kampf voor het mij ter beschikking stellen van de aantekeningen, gemaakt naar aanleiding van de door hen op 25 juli verrichte waarneming.

SUMMARY

A leucistic juvenile Red-backed Shrike *Lanius collurio* was observed for two weeks, 24 July—7 August 1976, in the dunes near Wassenaar, north of The Hague. The bird was accompanied by an adult ♀ till 25 July.

Head and ventral side of the bird were white, except for dark lores and some cream-coloured feathers near the tail base; tail and dorsal side of the rump were isabelline; bill and legs very dark, probably black; eyes were dark red.

The exceptional shyness of the bird was most striking. The bird was frequently attacked by Willow Warbler *Phylloscopus trochilus* and Wheatear *Oenanthe oenanthe*.

Adres: Stuyvesantstraat 49, De Haag.